

Veiligheidsbeleid Het Kompas

Versie 2025-2026

Inhoud

Voorwoord.....	3
Respectprotocol.....	4
Hoofdstuk 1: Plagen en pesten.....	4
1.1 Pesten.....	4
1.2 Plagen.....	4
1.3 Digitaal pesten.....	4
Hoofdstuk 2: Preventie.....	5
2.1 Een veilig klimaat binnen de school en de klas.....	5
2.2 Wat draagt nog meer bij aan een positief klimaat?.....	5
2.3 Bestrijden van pestproblemen.....	6
Hoofdstuk 3: Communicatie.....	7
3.1 Wat mag u van ons verwachten?.....	7
3.2 Wat verwachten wij van onze ouders?.....	7
3.3 Wat verwachten wij van onze leerlingen?.....	8
Hoofdstuk 4: Plan van aanpak.....	9
4.1 Redenen om pesten aan te pakken en om te buigen naar respectvol gedrag.....	9
4.2 Signalen van een gepeste leerling kunnen zijn.....	9
4.3 Werkwijze.....	9
4.4 Plan van aanpak.....	10

Voorwoord

Scholen zijn wettelijk verplicht om zorg te dragen voor een veilige school. Dit houdt in dat ze aan een inspanningsverplichting moeten voldoen om een actief veiligheidsbeleid te voeren. Middels het respectprotocol wordt duidelijkheid gegeven over de manier van handelen in het geval van respectloos gedrag op Het Kompas. Wij vinden het als school belangrijk dat iedereen op een respectvolle wijze met elkaar omgaat en dat door preventief te werken, pesten wordt voorkomen.

Dit protocol heeft als doel om alle leerlingen op Het Kompas, zich in een veilige omgeving, optimaal te kunnen laten ontwikkelen. Door met elkaar regels en afspraken op te stellen en deze visueel te maken binnen de klassen en de school, kunnen leerlingen en leerkrachten elkaar hierop aanspreken.

Dit vraagt van ons als leerkracht voorbeeldgedrag en assertiviteit. Ook van onze leerlingen vragen wij dat ze wederzijds respect tonen naar elkaar en naar de leerkrachten. Door uit te gaan van positief gewenst gedrag stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan.

Respectprotocol

Hoofdstuk 1: Plagen en pesten

Pesten is een veelvoorkomend fenomeen dat breed in de maatschappij voorkomt. Onderzoek in Europa toont aan dat maar liefst 20 tot 30% van basisschoolleerlingen slachtoffer zijn van pesten, terwijl tussen de 10 tot 20% dader is. Pesten is een groot maatschappelijk probleem, want volgens een ander onderzoek blijkt dat zeker de helft van de leerlingen die gepest worden, op latere leeftijd emotionele problemen ondervindt.

1.1 Pesten

Bij pesten wordt een slachtoffer blootgesteld aan negatieve handelingen zoals vervelende opmerkingen, buitensluiting, treiteren, uitlachen of agressie door één of meerdere personen. Met als gevolg dat die persoon buiten (een deel van) de groep komt te staan. Er is dus een ongelijkwaardige situatie ontstaan. Pesten heeft vaak een grote impact op het slachtoffer, ook op de langere termijn (Pabian, Dehue, Völlink en Vandebosch, 2021). Slachtoffers kunnen bijvoorbeeld eenzaamheid, onzekerheid en angst ervaren evenals minder vertrouwen in anderen, lichamelijke klachten en depressie (NJI, 2022a; Stichting Stop Pesten Nu, 2022).

1.2 Plagen

Plagen is een meer speelse situatie waarbij er niet direct een ongelijke situatie is. Beide partijen zijn gelijkwaardig en er wordt niet direct gesproken over een slachtoffer of dader. Hierbij is er niet direct de intentie om de ander te beschadigen. Plagen zie je vaak voor komen tussen mensen die elkaar wel mogen en kan humoristisch zijn.

Plagen kan overgaan in treiteren en dan is er geen sprake meer van een spel, het kan onbedoeld overgaan in pesten. Ook kan iemand die geplaagd wordt de signalen verkeerd interpreteren, zodat het aanvoelt als pesten. Het wordt pesten als de geplaagde aangeeft dat een actie en/of woorden onprettig ervaren wordt, maar er wordt structureel doorgegaan.

Een ruzie kan ook nog wel eens worden aangeduid als pesten. Een ruzie op zich is geen vorm van pesten, maar kan wel overgaan tot pesten. Een ruzie is een conflict tussen personen waarbij er onenigheid is.

1.3 Digitaal pesten

In deze tijd, waarin social media een grote rol speelt in de maatschappij, is internet niet meer weg te denken. Via internet is het makkelijker om vervelende dingen over iemand anders te verspreiden. Online pesten is een groeiend probleem en gebeurt meestal na schooltijd, maar de gevolgen kunnen wel op school merkbaar zijn. Vormen van online pesten zijn;

- Anonieme berichten sturen via social media
- Schelden, roddelen of bedreigen via de computer of mobiel
- Foto's van anderen verspreiden via internet
- Privégegevens op een site plaatsen
- Wachtwoorden misbruiken
- (Haat)profiel aanmaken

Hoofdstuk 2: Preventie

Veel onderdelen van ons onderwijsprogramma zijn gericht op preventie van respectloos gedrag op school. Op Het Kompas nemen wij pesten serieus en zullen er alles aan doen om dit probleem aan te pakken. Wij vinden het belangrijk pestproblematiek te voorkomen zodat alle leerlingen in een veilige schoolomgeving een fijne basisschooltijd kunnen beleven.

Maar kan al het pestgedrag voorkomen worden? Nee, dat kan helaas niet. Hoe goed de preventies op school ook zijn, toch komt het voor dat er toch gepest wordt. Daarvoor is dit protocol geschreven. Elk pestincident is echter uniek. Er kan dus helaas niet één werkend plan geschreven worden waarbij elk incident kan worden opgelost.

Het is erg belangrijk dat schoolleiding en het team doordrongen is van het feit dat pestproblematiek ernstig is. Daarom wordt veel gesproken over het school- en groepsklimaat en het gedrag van leerlingen en leerkrachten. Wij dragen gezamenlijk uit naar leerlingen en ouders dat pesten niet toelaatbaar is op Het Kompas. Leerlingen en ouders weten dat op Het Kompas iets tegen pesten wordt gedaan; dat men geholpen wordt, maar ook dat er consequenties zijn.

Er zijn schoolregels vastgesteld, die zichtbaar zijn binnen school. Daarnaast gebruiken wij de methode 'Kwink' en 'Goed van Start'. De methodes zijn gericht op preventie van bijvoorbeeld pesten op school en de kracht van een veilige groep.

2.1 Een veilig klimaat binnen de school en de klas

Op Het Kompas is veel aandacht voor het opbouwen van een goede relatie. We bouwen aan het vertrouwen via kindgesprekken, kringgesprekken, samenwerkend leren en het bevorderen van de zelfstandigheid. Gedurende de week worden werkvormen zoals team- en klasbouwers van coöperatief leren ingezet (CLS).

Daarnaast gebruiken wij schoolbreed de methode Kwink. Dit is een preventieve methode die gericht is op de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. Daarbij komt ook mediawijsheid en burgerschap aan bod.

2.2 Wat draagt nog meer bij aan een positief klimaat?

- In de klassen is er sprake van een veilige omgeving. De onderlinge relaties zijn opgebouwd vanuit onderling vertrouwen. De leerkracht heeft open communicatie in de klas en met de ouders.
- Iedereen wordt op het Kompas gerespecteerd en mag zijn of haar mening geven.
- Door de hele school wordt positief gewenst gedrag gestimuleerd.
- Wij complimenteren elkaar op gewenst gedrag.
- De groepsregels en afspraken die gemaakt worden, hangen zichtbaar op in de klas en worden door iedereen ondertekend. Ook worden hier beloningen en consequenties aan verbonden.
- Wij zorgen ervoor dat ouders op de hoogte zijn van gemaakte afspraken.

2.3 Bestrijden van pestproblemen

Er zijn verschillende aanpakken mogelijk bij het oplossen van pestproblematiek. Allereerst zijn er niet-confronterende maatregelen. Zo wordt er in de groep aandacht besteed aan pesten zonder namen te noemen. Dit kan door middel van een thema of lessenserie. Deze maatregelen worden voornamelijk toegepast als er vermoedens zijn van pestproblematiek.

Dan zijn er ook nog confronterende maatregelen. Dit zijn maatregelen waarbij de problemen openlijk worden besproken in de groep; leerlingen worden in de groep aangesproken op hun gedrag; er wordt geprobeerd begrip te laten ontstaan bij de pester(s) en meeloper(s); leerlingen worden zichtbaar gesteund door de leerkracht en er wordt gepoogd een achterban te creëren. Dit gebeurt zo min mogelijk op belerende wijze, maar zo veel mogelijk op constructieve wijze.

Op Het Kompas geloven wij niet in exclusie. Dat betekent dat wij pesten niet tolereren, maar het buitensluiten van pesters en meelopers ook niet. Op Het Kompas zijn we vooral gericht op een goed en positief klasklimaat, waarbinnen iedereen de ruimte krijgt om te zijn wie je bent.

Hoofdstuk 3: Communicatie

Op Het Kompas zijn er meerdere 'vangnetten' voor leerlingen en ouders. Het allerbelangrijkste is de leerkracht. De leerkracht werkt dagelijks met de leerlingen en bouwt voortdurend aan de positieve leerkracht-leerlingrelatie.

3.1 Wat mag u van ons verwachten?

U mag van ons verwachten van de leerkrachten op Het Kompas respectvol omgaan met de leerlingen en de ouders. Daarnaast mag u ook verwachten dat zij een voorbeeldfunctie hebben en respectvol omgaan met elkaar.

Doet er zich een probleem voor op school, dan mag u van de leerkrachten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. Om tot een goede oplossing te komen, is uw hulp ook nodig en zal een goede samenwerking helpen om tot een positieve oplossing te komen. Voor ouders en leerlingen is het van belang om een laagdrempelig aanspreekpunt te hebben op school wanneer er gepest wordt. De wet schrijft voor dat iedere school een persoon aanstelt die het beleid tegen pesten coördineert en fungeert als aanspreekpunt. Op Het Kompas hebben wij twee veiligheidscoördinatoren en twee vertrouwenspersonen.

Er is bewust voor twee veiligheidscoördinatoren gekozen omdat een coördinator expertise heeft in de onder- en middenbouw, de andere heeft expertise in de bovenbouw. Ook komt het beleid niet in gevaar als er sprake is van ziekte van een van de coördinatoren. Zij overzien het veiligheidsbeleid op Het Kompas, zijn aanspreekpunt voor leerkrachten en ouders. De veiligheidscoördinatoren begeleiden ook de anti-pestaanpak, evalueren deze en stellen bij.

Op Het Kompas zijn de volgende leerkrachten veiligheidscoördinator:

Onder- en middenbouw: Veerle Sinke v.sinke@onzewijs.nl
Bovenbouw: Arno Schuit a.schuit@onzewijs.nl

Op Het Kompas zijn de volgende personen contactpersoon richting de vertrouwenspersoon:

Annemarie van Gaelen a.vangaelen@onzewijs.nl
Annelies Donk a.donk@onzewijs.nl

Met ingang van heden is er voor de scholen van Onze Wijs een nieuwe externe vertrouwenspersoon aangesteld. De externe vertrouwenspersoon is een onafhankelijk aanspreekpunt voor medewerkers, ouders en/of leerlingen die een situatie willen bespreken die zij niet rechtstreeks binnen de school kunnen of willen aankaarten. Dit kan onder meer gaan om misdragingen of ongewenst gedrag van personen die betrokken zijn bij het onderwijs. De vertrouwenspersoon adviseert over mogelijke vervolgstappen en kan, waar passend, een bemiddelende rol vervullen. De heer Hans van Holland vervult vanaf nu deze rol voor Onze Wijs. Als tweede externe vertrouwenspersoon is Charlotte van den Oudenalder beschikbaar voor onze stichting. Beiden zijn werkzaam bij de CED groep.

Contactgegevens van beide externe vertrouwenspersonen:

010-4071599

 EVP@cedgroep.nl

3.2 Wat verwachten wij van onze ouders?

Over het algemeen is het oplossen van problemen onderling tussen leerlingen geen probleem, mits er op de juiste wijze met elkaar wordt omgegaan. Wij stellen het op prijs als ouders zich houden aan de volgende afspraken;

- U spreekt in het bijzijn van uw kind niet negatief over andermans kinderen of opvoeding. De school spreekt ook niet negatief over u en uw kind.
- U gaat op een respectvolle wijze om met de leerkracht, dit doet de leerkracht ook met u.
- Als u zich zorgen maakt over het welzijn van uw kind, of over het welzijn van andermans kind, dan overlegt u in eerste instantie altijd met de groepsleerkracht. Het uitgangspunt hierbij is dat u in gesprek gaat met als doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor andere leerlingen. De school zal hierin altijd bemiddelen.

3.3 Wat verwachten wij van onze leerlingen?

Wij verwachten dat leerlingen eerst zelf proberen om een conflict op te lossen. Mocht dit niet lukken, kunnen zij hulp vragen aan de leerkracht, overblijf of ouders.

Kort samengevat: Bij problemen rondom pesten of agressief gedrag zullen de leerkrachten, directie en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar om samen een goede oplossing te vinden. Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is daarbij van groot belang!

Hoofdstuk 4: Plan van aanpak

Wanneer er sprake is van (of vermoeden van) pestproblematiek binnen de school moeten er stappen worden ondernomen.

4.1 Redenen om pesten aan te pakken en om te buigen naar respectvol gedrag

- Het is traumatisch voor leerlingen, zowel voor het slachtoffer, dader als omstanders
- De sfeer in de klas wordt minder
- De schoolresultaten gaan achteruit
- De leerlingen leren ongewenst sociaal gedrag aan
- De veiligheid van leerlingen is in het gedrang

4.2 Signalen van een gepeste leerling kunnen zijn

- Zij lijken vaak geen vrienden te hebben
- Zijn veel alleen in de pauzes
- Zij worden vaak als laatste gekozen tijdens een spel
- Ze hebben geen zin meer om naar school te gaan
- Ze blijven vaak dichtbij de leerkracht
- Ze vertonen gedrag dat op klikken lijkt
- Ze zijn angstig en onzeker
- Zijn zien er bang, huilerig en neerslachtig uit
- Ze zijn teruggetrokken
- De schoolprestaties verminderen
- Ze vertonen volgzzaam gedrag
- Proberen af te kopen met geld of snoep
- Gaan andere leerlingen plagen of pesten
- Ze vertonen bezig gedrag of agressief gedrag

Het is voor ouders en leerkrachten van belang de signalen te herkennen en te erkennen die door een gepeste leerling worden afgegeven. Veel leerlingen zullen niet snel vertellen dat ze gepest worden. Hier kunnen verschillende redenen voor zijn;

- Het is een geleidelijk proces van plagen naar pesten
- Teleurstelling en schaamte gevoelens om dit te vertellen
- Angst voor een beschuldiging
- Bang nog meer gepest te worden
- De problemen worden groter als er over gesproken wordt (klikspaan!)
- Niet mogen vertellen van de pester (bedreiging)

Indien het gepeste kind niet durft op te komen voor zichzelf of assertief-onvriendelijk opkomt voor zichzelf, maar ook als het kind te weinig zelfvertrouwen heeft.

4.3 Werkwijze

Er wordt op een oplossingsgerichte manier gewerkt aan het pestprobleem. Er worden dan gesprekken gevoerd met leerlingen (de pester, het geplaagde kind en eventueel een groepje leerlingen of groep). Het is hiervan van belang om het besef te creëren dat je als kind het verschil kan maken en anderen kan helpen. Dat houdt in dat als er een situatie is waarin leerlingen zich niet veilig voelen, dit wordt besproken en opgelost aan de hand van 7 stappen.

Vanaf het beginmoment worden er notities gemaakt in Parnassys.

1. Er vinden individuele gesprekken plaats met enkele betrokken leerlingen
2. Er vindt een groepsgesprek plaats
3. Het probleem wordt uitgelegd
4. De verantwoordelijkheid wordt gedeeld

5. Eigen ideeën voor oplossingen worden aangedragen
6. De groep gaat aan de slag met de gemaakte afspraken
7. Als evaluatie vindt er nog een afsluitend individueel gesprek plaats met de betrokkenen

Het is belangrijk dat er **niet** over schuld, slachtoffers, pesters en straf wordt gesproken. Samen met de leerlingen wordt besproken wat er mogelijk is als groep om een dergelijke situatie te voorkomen en de sfeer in de groep te verbeteren, zodat iedereen zich veilig voelt. Uitgangspunten hierbij zijn dat iedereen in de groep daarvoor verantwoordelijk is en dat je elkaar pas goed kunt begrijpen als je je inleeft en elkaars gevoelens.

4.4 Plan van aanpak

Stap 1:

Hebben we te maken met ruzie of pesten?

- Bij een voortslepende ruzie / 1e signalen van pesten.

Alle stappen en afspraken worden genoteerd in Parnassys.

* gesprek met betrokken leerlingen; Waar gaat het werkelijk om?

* afspraken maken om nieuwe ruzies te voorkomen.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de betrokken personen (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar. Is het probleem nog niet opgelost gaan we verder naar stap 2.

Stap 2:

Bij daadwerkelijk pesten → Pest-coördinator kan vanaf deze fase erbij betrokken worden.

* Er wordt informatie ingewonnen door alle betrokkenen te horen; de gepeste, de pester, medeleerlingen, ouders en leerkrachten.

* Opnieuw verhelderingsgesprek tussen pester en gepeste. Dit kan op individueel niveau, maar ook op groepsniveau. Wat is er gebeurd, volgens leerlingen. (Iedereen verhaal laten doen) Welk gevoel leverde dat bij beiden op? Wat is er nu nodig?

* Oplossingen en afspraken maken die voor beiden zinvol en aanvaardbaar zijn; de afspraken worden uiteraard vastgelegd.

* Evaluatiemomenten afspreken, als dat nodig is.

* Ouders inlichten.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal), zijn we klaar en lichten we alle betrokkenen in. Zo niet gaan we verder met stap 3.

Stap 3:

'Signaleringsysteem' pesten activeren door;

* Aan leerlingen vragen pesten aan te geven bij de groepsleerkracht.

* Betrokken ouders vragen pesten te melden.

* Overblijfskrachten en pleinwachters pesten te laten melden aan de groepsleerkracht.

Stap 4:

Als pesten is gesignaleerd;

* Melding naar ouders van gepeste en pester/meelopers dat er een pestsituatie is.

* Gesprek met de betrokken leerlingen.

* Alle betrokken ouders informeren over de afloop en de afspraken m.b.t. het gesprek.

Bij afspraken horen ook consequenties beschreven. De leerlingen denken mee over afspraken en consequenties, dus zij zijn mede-eigenaar van de aanpak.

* Een gesprek in de klas.

* In de eerste twee weken, dagelijks een korte evaluatie, daarna wekelijks, totdat vier weken achter elkaar tot alles goed gaat. Daarna onderhouden. Nadruk tijdens de evaluatiegesprekken komt steeds meer te liggen op dat het (steeds) beter gaat.

* Voortgang vastleggen.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met stap 5.

Stap 5:

Het pesten blijft voortduren;

- * De gepeste mag rekenen op steun van de leerkracht en medeleerlingen. Het wordt serieus genomen en regelmatig bevraagd over het welbevinden en de aanpak.
 - * Wederom ouders van pesters en meelopers aanspreken op het gedrag van hun kind, want niet alleen voor gepeste, maar ook voor pesters en meelopers is de situatie niet gezond. Het pesten moet stoppen.
 - * Bestraften van pestgedrag plus gesprek na schooltijd en ouders informeren.
- Wekelijks een gesprek over de goede momenten (band aanhalen / verstevigen, vaak willen leerlingen wel stoppen voor jou als leerkracht).
- * Groepsoefeningen doen om de groepsbinding te versterken.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met stap 6.

Stap 6:

Escalatie

- * Ouders en kind duidelijk maken, dat pesten nu gaat leiden tot time-out en als dat ook niet zal werken, dat de school dan tot schorsing zal overgaan. Dit gesprek wordt gevoerd door de directeur en groepsleerkracht en eventueel intern begeleider.
 - * Wekelijks een gesprek over de goede momenten (band blijven aanhalen / verstevigen, vaak willen leerlingen wel stoppen voor jou als leerkracht).
- Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met de laatste stap.

Stap 7:

- * Schorsing van de pester en als ouders zich onttrekken aan hun verantwoordelijkheid kan overwogen worden een AMK-melding (Advies Meldpunt Kindermishandeling) te doen. Denk aan overleg met bestuur en melding richting MR.
- * De reden van schorsing bespreken met de groep. Opletten dat de groep niet de gepeste de schuld gaat geven!
- * Als de pester weer in de klas komt, eventueel niet in dezelfde pauze laten meespelen en indien nodig (bescherming gepeste) moet de leerling zich voor schooltijd eerder melden en mag hij/zij later pas weg.